

Dnro 6409/91/22

05.09.2022

Sisäministeriö
kirjaamo.sm@govsec.fi
maahanmuutto-osasto.sm@govsec.fi

Lausuntopyyntö 5.8.2022 VN/16805/2022, VN/16805/2022-SM-3

Tietosuojavaltuutetun toimiston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Maahanmuuttoviraston automaattisen päätöksenteon oikaisuvaatimusta koskevaksi lainsäädännöksi

Sisäministeriö on pyytänyt tietosuojavaltuutetun toimistolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Maahanmuuttoviraston automaattisen päätöksenteon oikaisuvaatimusta koskevaksi lainsäädännöksi.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia, kansalaisuuslakia, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annettua lakia, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä annettua lakia ja kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annettua lakia. Esitys liittyy kiinteästi oikeusministeriössä valmisteilla olevaan automaattista päätöksentekoa koskevaan hallinnon yleislainsäädäntöön ja sen mahdollistamaan automaattiseen päätöksentekoon.

Lausunto

Tietosuojavaltuutetun toimisto pitää hyvänä luonnoksessa esitettyjä hakemusprosessin sujuvuuteen ja nopeuteen liittyviä tavoitteita.

Tietosuojavaltuutettu on antaessaan lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi julkisen hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaksi lainsäädännöksi nostanut esille sen seikan, ettei oikaisuvaatimusmenettely välttämättä täytä yleisen tietosuoja-asetuksen 22 artiklan edellytyksiä, sillä oikaisuvaatimusmenettelyssä rekisteröityä koskeva päätös on jo tehty automaattisessa menettelyssä. Yleisen tietosuoja-asetuksen 22 artiklan 3 kohdan mukaan rekisterinpitäjän on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien sekä oikeutettujen etujen suojaamiseksi; tämä koskee vähintään oikeutta vaatia, että tiedot käsittelee rekisterinpitäjän puolesta luonnollinen henkilö, sekä oikeutta esittää kantansa ja riitauttaa päätös.

Tietosuojavaltuutetun toimiston automaattista päätöksentekoa koskevissa lausunnoissa on kiinnitetty huomiota myös yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisten rekisteröityjen informointivelvoitteiden täyttämiseen. Yleisen tietosuoja-asetuksen 13 artikla edellyttää, että kerättäessä rekisteröidyltä häntä koskevia henkilötietoja rekisterinpitäjän on silloin, kun henkilötietoja saadaan, toimitettava rekisteröidylle asianmukaisen ja läpinäkyvän käsittelyn takaamiseksi tarpeellinen tieto automaattisen päätöksenteon

olemassaolosta. Lisäksi rekisterinpitäjän on annettava ainakin näissä tapauksissa merkitykselliset tiedot käsittelyyn liittyvästä logiikasta samoin kuin kyseisen käsittelyn merkittävyys ja mahdolliset seuraukset rekisteröidylle. Rekisterinpitäjän tulee aktiivisesti pyrkiä ohjata rekisteröityjä tietojen pariin, eikä vain julkaista tietoja yleisessä tietoverkossa.

Apulaistietosuojavaltuutettu

Ylitarkastaja

Tietosuojavaltuutetun toimiston yhteystiedot

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Sähköposti: tietosuoja@om.fi

Puhelinvaihe: 029 566 6700

Verkkosivut: www.tietosuoja.fi